

Brüsszel, 2025. július 17.
(OR. en)

11768/25

**Intézményközi referenciaszám:
2025/0238 (COD)**

**COH 143
RELEX 1029
CADREFIN 110
POLGEN 93
CODEC 1047**

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2025. július 17.
Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Tárgy: Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló
rendeletben] meghatározott Alap részeként az Európai Regionális
Fejlesztési Alap és azon belül az európai területi együttműködés
(Interreg), valamint a Kohéziós Alap létrehozásáról, továbbá a regionális
fejlesztéshez a 2028–2034 közötti időszakban nyújtott uniós támogatás
végrehajtására vonatkozó feltételek megállapításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 552 final.

Melléklet: COM(2025) 552 final

Brüsszel, 2025.7.16.
COM(2025) 552 final

2025/0238 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendeletben] meghatározott Alap részeként az Európai Regionális Fejlesztési Alap és azon belül az európai területi együttműködés (Interreg), valamint a Kohéziós Alap létrehozásáról, továbbá a regionális fejlesztéshez a 2028–2034 közötti időszakban nyújtott uniós támogatás végrehajtására vonatkozó feltételek megállapításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

2025. július 16-án a Bizottság javaslatot fogadott el a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről¹. Ez magában foglalja az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (a továbbiakban: ERFA) és a Kohéziós Alapot.

Bár a regionális és területi egyenlőtlenségek – többek között az uniós kohéziós politikák révén – jelentősen csökkentek, az uniós polgárok 29 %-a még mindig olyan régiókban él, ahol az egy főre jutó GDP nem éri el a 75 %-ot, és számos kihívás továbbra is fennáll, emellett új kihívások merülnek fel. Ezeket a kihívásokat egy megerősített és korszerűsített kohéziós és növekedési politika keretében, a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal partneri együttműködést folytatva kell kezelni.

„A következő többéves pénzügyi kerethez vezető út” című bizottsági közlemény² kulcsfontosságú célkitűzésként határozta meg az egyszerűbb, célzottabb és nagyobb hatást kifejtő költségvetést. A nyilvános konzultáció szintén megmutatta, hogy az érdekelt felek széles körben egyetértenek az egyszerűsítés és a nagyobb rugalmasság szükségességét illetően; ezeket a tényezőket említik a leggyakrabban az uniós költségvetés hatékonyabbá és eredményesebbé tételének elősegítőiként.

A rendelet a regionális egyenlőtlenségek orvoslását és a fejlődésben lemaradt térségek fejlődésének támogatását célozza (az EUMSZ 176. cikke) a reformok támogatása, az összes uniós régió és város társadalmi és gazdasági fejlődésébe való beruházás, valamint a területi együttműködés fokozása révén (különösen az Interreg-terven keresztül). A Kohéziós Alap célja a környezetvédelem és a közlekedés területén végrehajtott beruházások és reformok támogatása azokban a tagállamokban, ahol alacsonyabb az egy főre jutó GDP (177. cikk).

Ez a rendelet az ERFA-ra és a Kohéziós Alapra egyaránt alkalmazandó rendelkezéseket határoz meg, az „európai területi együttműködésre” (Interreg) is kiterjedően.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Az ERFA és a Kohéziós Alap szorosan kiegészíti a nemzeti és regionális partnerségi tervek hatálya alá tartozó többi szakpolitikát, előmozdítva ezáltal a szinergiákat e szakpolitikák között. Az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról, valamint az (EU) 2023/955 rendelet és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet módosításáról szóló rendelet (a továbbiakban: a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet) közös rendelkezéseket állapít meg uniós szinten [kilenc] megosztott irányítású alapra vonatkozóan.

• Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

A kohéziós politika szinergiákra és koherenciára törekszik a vonatkozó uniós eszközökkel és szakpolitikákkal, nevezetesen az Európai Versenyképességi Alappal, a Horizont Európa programmal, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel és a Globális Európával. Az Unió

¹ COM(2025) 571 final.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0046>.

hosszú távú költségvetésén belüli és a tagállamokkal való komplementaritást és szinergiát többek között a versenyképességi koordinációs eszköz révén maximalizálják, amely közös európai érdeket szolgáló vagy uniós hozzáadott értéket képviselő projektek köré szerveződve hangolja össze az uniós és nemzeti szintű ipari és kutatási politikákat és beruházásokat. A következetesség elérését szolgálja továbbá a többéves pénzügyi keret új struktúrája, amely biztosítja a releváns uniós programok közötti szinergiákat, elkerüli az átfedéseket, és a magas uniós hozzáadott értékkel rendelkező beruházásokra összpontosít az ERFA-val és a Kohéziós Alappal, a nemzeti és regionális jelentőségű reformokat és beruházásokat helyezve középpontba. A területi kohézió és a fenntartható fejlődés megköveteli a mostani és a későbbi nemzedékek szükségleteinek kezelését, valamint annak lehetővé tételét, hogy a fiatalok aktív szerepet játsszanak a reziliens és virágzó régiók kialakításában. Fontos az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az innovációs ökoszisztémákhoz és a lakhatáshoz való hozzáférésük megkönnyítése, valamint a polgári és demokratikus részvételük előmozdítása, csakúgy, mint a kulturális ágazatok támogatása.

Az ERFA biztosítja továbbá a koherenciát az egyenlőségközpontú Unió jelenlegi és jövőbeli stratégiáival³ és jogszabályaival, amelyek célja a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés minden formája elleni küzdelem.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az uniós fellépést az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikke indokolja: „Átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében az Unió úgy alakítja és folytatja tevékenységét, hogy az a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését eredményezze. Az Unió különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére törekszik”.

Az ERFA célkitűzéseit az EUMSZ 176. cikke határozza meg: „Az Európai Regionális Fejlesztési Alap rendeltetése, hogy elősegítse az Unión belüli legjelentősebb regionális egyenlőtlenségek orvoslását a fejlődésben lemaradt térségek fejlesztésében és strukturális alkalmazkodásában, valamint a hanyatló ipari térségek átalakításában való részvétel útján.”

A Kohéziós Alap célkitűzéseit az EUMSZ 177. cikke határozza meg: „Az ugyanennek az eljárásnak megfelelően létrehozott Kohéziós Alap pénzügyi hozzájárulást nyújt a környezetvédelmi, illetve a közlekedési infrastruktúra területén a transzeurópai hálózatokra vonatkozó projektekhez.”

Az EUMSZ 178. cikke képezi a jogalapot az ERFA-ra, az európai területi együttműködési célkitűzést (Interreg) támogató kohéziós politikai alapra vonatkozó végrehajtási rendeletek elfogadásához.

Továbbá, az EUMSZ 174. cikke alapján kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.

3

Az EUMSZ 349. cikke egyedi intézkedéseket szorgalmaz a legkülső régiók gazdasági és társadalmi strukturális helyzetének figyelembevételére érdekében, amelyet a fejlődésüket súlyosan hátráltató egyedi jellemzők súlyosbítanak.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az ERFA és a Kohéziós Alap előmozdítja a tagállamok közötti integrációt és együttműködést, és csökkenti a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti regionális egyenlőtlenségeket, többek között a városi, vidéki, part menti vagy ritkán lakott területek között, valamint Európa szárazföldi és legkülső régiói és szigetei között. A kohéziós politikai finanszírozás olyan beruházásokat eredményez, amelyek nem jöttek volna létre ugyanolyan hatókörrel, ambícióval és gyorsasággal, ha az uniós finanszírozás nem állt volna rendelkezésre. A javaslat célkitűzéseit tehát a tagállamok önállóan nem tudják megvalósítani, és az uniós támogatás hozzáadott értéket teremt.

Az uniós szint növeli a nemzeti szintű fellépés értékét. A 2014–2020 közötti időszakban jelentős volt a kohéziós politikai finanszírozás: az EU-n belül az összes állami beruházás közel 13 %-át, a kohéziós országokban pedig 51 %-át tette ki⁴. Gazdasági tanulmányok⁵ következetesen azt állapítják meg, hogy a kohéziós politika pozitív hatással van a regionális gazdasági növekedésre, még helyi szinten is⁶. Emellett makrogazdasági szimulációk⁷ azt mutatják, hogy a hatás tetőzésének évében a kohéziós politikai beruházásokból származó uniós GDP-növekedés összességében közel 1 %-os. Különösen jelentősek az előnyök a kevésbé fejlett régiókban, ahol a végrehajtási időszak végén a GDP-előrejelzések meghaladják a kohéziós politika nélküli előrejelzéseket. A fejlettebb régiókban kisebb, de pozitív hosszú távú hatás jelentkezik a tovagyrúzó hatások (a régiókon áterjedő előnyök) miatt. Ezek a tovagyrúzó hatások az uniós GDP-re gyakorolt teljes hatás mintegy 15 %-át teszik ki; az arány a fejlett régiókban a legmagasabb (45 %)⁸.

Emellett a rendeletben szereplő szakpolitikai döntések arányosak, mivel az alapok végrehajtására megosztott irányítás keretében kerül sor: a programokat nem közvetlenül az Európai Bizottság irányítja, hanem a tagállamokkal partnerségben hajtják végre.

⁴ [A 2021–2027 közötti programozási időszak eredményei – Kohéziós politika | Adatok | Európai strukturális és beruházási alapok \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/).

⁵ Pellegrini et al. (2013), Measuring the effects of European Regional Policy on economic growth: A regression discontinuity approach. Papers in Regional Science, 92, 217–233. o.; Becker et al. (2013), Absorptive Capacity and the growth and investment effects of regional transfers: A regression discontinuity design with heterogeneous treatment effects. American Economic Journal: Economic Policy, 5(4); Becker et al. (2018), Effects of EU Regional Policy: 1989–2013. Regional Science and Urban Economics, 69, 143–152. o.; Crescenzi, R. és Giua, M. (2020), One or many Cohesion Policies of the European Union? On the differential economic impacts of Cohesion Policy across Member States. Regional Studies, 54(1), 10–20. o.; Di Caro P. és Fratesi, U. (2022), „One policy, different effects: Estimating the region-specific impacts of EU cohesion policy”, Journal of Regional Science, 62, 307–330. o.

⁶ Bachtrögl-Unger et al. 2023, EU cohesion policy on the ground: Analyzing small-scale effects using satellite data. Regional Science and Urban Economics 103, 103954.

⁷ Kilencedik kohéziós jelentés, https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en.

⁸ Monfort, P., Crucitti, F., Lazarou, N. és Salotti, S., The economic spillovers of EU cohesion policy 2007–2013, Európai Bizottság, 2021, JRC125419.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének, és nem lépi túl a céljai eléréséhez szükséges mértéket. A gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítésének területén belüli fellépés hatálya alá tartozik. A célkitűzések és a megfelelő uniós támogatás arányosak az eszköz által elérni kívánt célokkal. A javaslat célja továbbá a korábbi egyszerűsítési erőfeszítések fokozása a szabályok további egységesítésével és konszolidálásával.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

E javaslat megvalósítására a legmegfelelőbb eszköz az ERFA-ról [és a Kohéziós Alapról] szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet, amely kiegészíti a [nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelethez irányuló javaslatot].

3. **AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI**

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az ERFA és a Kohéziós Alap **utólagos értékelésének** előzetes eredményei azt mutatják, hogy a programok jó úton haladnak a legtöbb célkitűzésük megvalósulása felé. Az alapok eddig több mint 2,5 millió kis- és középvállalkozást támogattak, és több mint 370 ezer munkahely létrehozásához járultak hozzá. Az újonnan épített gyermekgondozási férőhelyek 24 millió gyermek javát szolgálják. Emellett több mint 66 milliárd EUR-t ruháztak be éghajlatváltozással kapcsolatos projektekbe, az EU megújulóenergia-termelési kapacitása pedig több mint 6 000 megawattal nőtt. Az alapoknak köszönhetően ezenkívül – a bejelentett programértékek alapján – több mint 24 millió embert szolgáló erdőtüzvédelmi intézkedéseket lehetett bevezetni, és több mint 8 millió háztartás juthatott jobb széles sávú hozzáféréshez.

A 2014–2020-as programozási időszakban bevezetett egyszerűsítési intézkedések némi tehercsökkenéshez vezettek, de még van lehetőség további egyszerűsítésre, például az egyszerűsített költségelszámolási módszerek és a költségfüggetlen finanszírozás hatályának kiterjesztése révén. Az uniós szintű követelményeken túlmutató, nemzeti szinten előírt szabályok (eltúlzott átültetés) azonban továbbra is jelentős mértékben bonyolítják az ERFA és a Kohéziós Alap végrehajtását.

A teljesítménymérési keret közös mutatók, mérföldkövek és célértékek révén szilárd adatbázist tett lehetővé a bizonyítékokhoz és az elemzésekhez, különösen az előrehaladásra vonatkozó harmonizált adatok, köztük a kedvezményezettek adatainak gyűjtése révén. A nemzeti adatbázisok interoperabilitásának és hozzáférhetőségének javítása nemcsak megkönnyítené a jobb nyomon követést és megerősítené a szakpolitika teljesítményorientáltságát, hanem csökkentené az adminisztratív terheket is.

Az ERFA és a Kohéziós Alap a finanszírozás mértéke, a további magánberuházások bevonására való képesség és a beruházások célzottsága révén olyan beruházásokat tett lehetővé, amelyeket a tagállamok az alapok hiányában valószínűleg nem hajtottak volna végre. Ezenkívül az ERFA és a Kohéziós Alap a többéves tervezés és a finanszírozás folytonossága révén hozzáadott értéket képvisel.

A bizonyítékok azt mutatják, hogy a támogatás messzemenően releváns volt a programozási időszak során a kedvezményezettek folyamatos igényeinek és újonnan felmerülő igényeinek

kielégítése szempontjából egyaránt. A beruházások relevánsak voltak az európai versenyképesség szempontjából, és többnyire összhangban álltak az európai zöld megállapodással, bár a tagállamok között mutatkozott némi következetlenség. Uniós szinten a legtöbb beruházást az országspecifikus ajánlásokban meghatározott szükséges reformokkal összhangban lévő szakpolitikai területekre különítették el, a tagállamok közötti eltérésekkel. Összességében az országspecifikus ajánlások hasznos eszközként szolgáltak ahhoz, hogy a tagállamok a reformszükségletek felé tereljék a beruházásokat. Kevesebb bizonyíték van arra, hogy a programozási időszakban megfogalmazott országspecifikus ajánlások befolyásolták a prioritások meghatározását vagy az átcsoportosításokat.

Az ERFA és a Kohéziós Alap alkalmas a területi kohézió támogatására. Kialakításuk és irányítási struktúrájuk biztosítja, hogy a beruházási stratégiák foglalkozzanak a területi kihívásokkal, és lehetővé tegyék mind a nemzeti, mind a decentralizált regionális programozást és végrehajtást, a területi igényekhez igazítva az uniós prioritások megvalósítását. Egyes esetekben a tematikus koncentráció elvének rugalmasabb alkalmazása lehetővé tette volna a területi sajátosságokhoz való jobb alkalmazkodást. A modellszimulációk arra engednek következtetni, hogy a kohéziós politikai beavatkozások pozitív hatást gyakorolnak az uniós gazdaságra. Az uniós GDP a becslések szerint akár +0,6 %-kal magasabb a szakpolitikai időszak végén a szakpolitika nélküli hipotetikus forgatókönyvhöz képest.

Az Interregot illetően a jövőbeli fejlesztés kulcsfontosságú területeiként határozták meg a különböző uniós finanszírozási források közötti nagyobb harmonizációt és szilárdabb koordinációs eszközöket.

Az ERFA, a Kohéziós Alap és az Igazságos Átmenet Alap **félidős értékelésének** előzetes eredményei azt mutatják, hogy bár a végrehajtás későn kezdődött és a programozási időszak kezdetén lassú volt, 2024 első felében jelentősen felgyorsult. A késedelmek nagyrészt külső tényezőknek voltak betudhatóak, és a Covid19-válsághoz és Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújához kapcsolódnak. A tagállamok prioritásként kezelték az uniós szintű válságreagálási eszközöket, különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt.

A beépített területi megfontolások és eszközök alkalmassá teszik az alapokat a regionális egyenlőtlenségek kezelésére. A megfelelő igazgatási kapacitás előfeltétel, de még nem valóság minden program esetében. A partnerség és a többszintű kormányzás jelentős pozitív hatást gyakorol a programozásra és a végrehajtásra, de még mindig vannak olyan területek, ahol tökéletesíteni kell az érdekelt felek bevonását és a részvételen alapuló döntéshozatalt.

Az előzetes feltételrendszerről a kevesebb és egyértelműbb feljogosító feltételre való áttérés javította a hatékonyságot. A feljogosító feltételek túlnyomó többsége már teljesült, és reformfolyamatokat indított el olyan területeken, mint az intelligens szakosodás, a közlekedés és az éghajlat. A feljogosító feltételek és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz mérföldkövei egyes területeken kölcsönösen erősítették egymást. Az, ha a feltételek a sajátos nemzeti és regionális körülményekhez igazodnának, ahelyett, hogy minden programra általánosan alkalmazandók maradnának, fokozhatná szinergiákat a kohéziós politikai beruházások és a vonatkozó ágazati politikák és helyi igények között.

A tagállamokban léteznek bevált gyakorlatok, amelyek ötvözik a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz finanszírozását a kiegészítő intézkedések támogatása érdekében. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz mérföldkövei által kiváltott reformok előnyösek a kohéziós beruházások szempontjából, és fordítva: a feljogosító feltételekből a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz beruházásai is profitálhatnak.

Az új egyszerűsítési intézkedések hozzájárulnak az adminisztratív terhek csökkentéséhez. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek és a költségfüggetlen finanszírozás nagy lehetőségeket rejt magában, de igénybevételek továbbra is egyenetlen.

Az ERFA és a Kohéziós Alap lehetővé teszi olyan konkrét fejlesztési kihívások kezelését, amelyeket ezek hiányában nem lehetne ugyanolyan mértékben megvalósítani. Az alapok hozzáadott értéke magában foglalja a hosszú távú stratégiai perspektívát és a szubnacionális és szubregionális szintű kapacitásépítést, ami pozitív tovagyűrűző hatást gyakorol a nemzeti eszközök végrehajtására. A többszintű kormányzás és a partnerség elve helyi alapú megközelítés révén összekapcsolja az uniós, nemzeti és regionális szintet, ami az értékelt alapok egyedülálló jellemzője más nemzeti és uniós eszközökhöz képest. Az alapok egyértelmű európai dimenzióval rendelkező területekhez járulnak hozzá, beleértve az éghajlat-politikát, a digitális transzformációt, a védelmet, a transeurópai közlekedést, valamint a régiók közötti és a határokon átnyúló együttműködést.

Az elfogadott előirányzatok nagyon nagymértékben igazodnak mind a Tanács stratégiai menetrendjéhez és a Bizottság elnökének iránymutatásaihoz, mind pedig az európai szemeszter prioritásaihoz. Emellett az alapok hozzájárulnak a Draghi-jelentésben azonosított, a növekedés fellendítését szolgáló területekhez is. Ez azt mutatja, hogy a kohéziós politika továbbra is releváns a jelenlegi szakpolitikai ciklus és az előre jelzett jövőbeli igények szempontjából.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság aktívan együttműködött az érdekelt felekkel a kezdeményezés folyamatában, különösen célzott rendezvények és nyilvános konzultációs tevékenységek révén, amint azt a nemzeti és regionális partnerségről szóló (EU) [...] rendeletre irányuló javaslat indokolásának megfelelő fejezete részletezi.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A külső szakértők Bizottság általi igénybevételeiről a nemzeti és regionális partnerségről szóló (EU) [...] rendeletre irányuló javaslat indokolásának megfelelő fejezete nyújt tájékoztatást.

- **Hatásvizsgálat**

A bizottsági hatásvizsgálatról a nemzeti és regionális partnerségről szóló (EU) [...] rendeletre irányuló javaslat indokolásának megfelelő fejezete nyújt tájékoztatást.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A kezdeményezés várhatóan hozzájárul az adminisztratív terhek és költségek jelentős csökkentéséhez, valamint az uniós támogatás végrehajtásának hatékonyabbá tételéhez – lásd még a nemzeti és regionális partnerségről szóló (EU) [...] rendeletre irányuló javaslat indokolásának megfelelő fejezetét.

- **Alapjogok**

Az uniós támogatás végrehajtása az Európai Unió Alapjogi Chartájával és a jogállamiság elvével összhangban történik, az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározottak szerint – lásd még az (EU) [...] rendeletre (a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet) irányuló javaslat indokolásának megfelelő szakaszát.

A feltételrendszerről szóló rendelet mellett – amely továbbra is alkalmazandó az uniós költségvetés egészére – ez a rendelet erős biztosítékokat tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a forrásokat az Európai Unió Alapjogi Chartájával és a jogállamiság elveivel

összhangban hajtsák végre, az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározottak szerint. A többek között a jogállamisági jelentés ajánlásaihoz kapcsolódó reformoknak a jövőbeli tervekbe való belefoglalása várhatóan szintén fokozza az alapjogok védelmét és erősíti a Chartának való megfelelést.

Ez a kezdeményezés tiszteletben fogja tartani a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény elveit is.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az e javaslat szerinti uniós támogatást a tagállamok megosztott irányítással, a Bizottság pedig közvetlen/közvetett irányítással hajtja végre. Az uniós támogatás végrehajtásának nyomon követése a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre alkalmazandó teljesítménymérési kereten keresztül történik, amelyet az (EU) [...] rendeletre irányuló javaslat [teljesítménymérési keret] határoz meg.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az ERFA és a Kohéziós Alap teljesítési és végrehajtási szabályainak többségét az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] szabályozza.

Az I. fejezet megállapítja az ERFA-ból és azon belül az európai területi együttműködésből (Interreg), valamint a Kohéziós Alapból a 2028–2034 közötti időszakra nyújtott támogatás hatályára vonatkozó általános rendelkezéseket.

A II. fejezet szabályokat állapít meg a tagállamok és régiók közötti, Unión belüli, valamint a tagállamok, régiók és nem tagállamok, illetve regionális integrációs és együttműködési szervezetek közötti, Interreg-terv keretében megvalósuló együttműködést előmozdító Interregre vonatkozóan.

A III. fejezet egyedi záró rendelkezéseket tartalmaz.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendeletben] meghatározott Alap részeként az Európai Regionális Fejlesztési Alap és azon belül az európai területi együttműködés (Interreg), valamint a Kohéziós Alap létrehozásáról, továbbá a regionális fejlesztéshez a 2028–2034 közötti időszakban nyújtott uniós támogatás végrehajtására vonatkozó feltételek megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 177., 178. és 349. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹⁰,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 176. cikke úgy rendelkezik, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (a továbbiakban: ERFA) rendeltetése, hogy elősegítse az Unión belüli legjelentősebb regionális egyenlőtlenségek orvoslását. Az említett cikk, valamint az EUMSZ 174. cikkének második és harmadik bekezdése alapján az ERFA-nak hozzá kell járulnia a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentéséhez, amely régiók közül kiemelt figyelmet kell fordítani az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányokkal – köztük különösen a demográfiai hanyatlásból eredő hátrányokkal – küzdő régiókra, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, a szigetek, valamint a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.
- (2) A Kohéziós Alapot azért hozták létre, hogy hozzájáruljon az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítésére vonatkozó átfogó célkitűzés megvalósításához azáltal, hogy pénzügyi hozzájárulást biztosít a környezetvédelem és – a közlekedési infrastruktúra ágazatában (TEN-T) – a transzeurópai hálózatok

⁹ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁰ HL C [...], [...], [...] o.

területén az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹¹ foglaltak szerint.

- (3) Az ERFA és a Kohéziós Alap keretében nyújtott ezen uniós támogatást a Nemzeti és Regionális Partnerségi Alap keretében kell nyújtani, az Alapra irányadó és az (EU) [...] európai parlamenti és tanácsi rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet]¹² meghatározott szabályokkal összhangban.
- (4) Az (EU) XX rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] közös szabályokat állapít meg a közös keretrendszer keretében működő különböző alapokra, köztük az ERFA-ra, az Európai Szociális Alapra (ESZA), a Kohéziós Alapra, az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA), a Menekültügyi és Migrációs Alapra (MMA), a Belső Biztonsági Alapra (BBA) és a Határigazgatási és Vízügyeszközre (HAVE) (a továbbiakban: alapok) vonatkozóan.
- (5) Az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 3. cikkében és az EUMSZ 10. cikkében meghatározott horizontális elveket – ideértve az EUSZ 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvét is – tiszteletben kell tartani az ERFA és a Kohéziós Alap végrehajtása során, az Európai Unió Alapjogi Chartájának figyelembevételével. A tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk továbbá a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményből fakadó kötelezettségeket, és 9. cikkével, valamint a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményeket összehangoló uniós joggal összhangban akadálymentességet kell biztosítaniuk. A tagállamoknak és a Bizottságnak törekedniük kell az egyenlőtlenségek megszüntetésére, a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására, a nemek közötti egyenlőség szempontjainak integrálására, valamint fel kell lépniük a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés ellen. Az Alapok nem támogathatnak olyan tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak a szegregáció bármely formájához. Az ERFA és a Kohéziós Alap célkitűzéseit a fenntartható fejlődés keretében, a környezet minőségének megőrzésével, védelmével és javításával kapcsolatos cél Unió általi előmozdítása révén kell megvalósítani, az EUMSZ 11. cikkében és 191. cikkének (1) bekezdésében megállapítottak szerint, figyelembe véve „a szennyező fizet” elvet. A belső piac integritásának védelme érdekében a vállalkozásokat segítő műveleteknek összhangban kell állniuk az EUMSZ 107. és 108. cikkében foglalt, állami támogatásra vonatkozó szabályokkal.
- (6) Az ERFA-nak és a Kohéziós Alapnak a Szerződésekben meghatározott alkalmazási körükön belül hozzá kell járulniuk az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 2. és 3. cikkében meghatározott konkrét szakpolitikai célkitűzések magvalósításához. Tovább kell pontosítani az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból a hátrányos helyzetű területek, a városi területek és a legkülső régiók számára nyújtható támogatási lehetőségeket. Emellett rendelkezéseket kell megállapítani az európai területi együttműködés (Interreg) végrehajtására vonatkozóan.
- (7) A nemzedékek közötti méltányosság elvével, valamint az Uniónak a gyermekjogok és az ifjúsági stratégia iránti elkötelezettségével összhangban az ERFA-nak és a

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről ([HL L 348., 2013.12.20., 1. o.](#)).

¹² HL ...

Kohéziós Alapnak olyan intézkedéseket kell támogatnia, amelyek hozzájárulnak a jövő nemzedékeinek fenntartható fejlődéséhez, valamennyi területen előmozdítják a fiatalok lehetőségekhez való hozzáférését, és kezelik a hátrányos helyzetű területeken – különösen a hátrányos helyzetű és elnéptelenedő régiókban – élő fiatalok sajátos szükségleteit, beleértve a készségekkel, az innovációval, a vállalkozói léttel, a fenntartható megélhetéssel és a kultúrával vagy a sporttal kapcsolatos infrastruktúrát. Az ilyen támogatás megvalósítható integrált városi vagy helyi stratégiák révén.

- (8) A tagállamoknak és különösen azoknak, amelyek a jelentős roma népesség tekintetében kihívásokkal küzdenek, különös figyelmet kell fordítaniuk a romák egyenlőségére és befogadására. Nem nyújtható támogatás olyan tevékenységekhez, amelyek hozzájárulnak a fogyatékossgal élő személyek és a rasszizált közösségek, például a romák szegregációjának vagy kirekesztésének bármely formájához.
- (9) A fenntartható városfejlesztés előmozdítása tekintetében szükségesnek tűnik az integrált területfejlesztés támogatása a városi térségeket – köztük a funkcionális városi térségeket is – érintő gazdasági, környezeti, éghajlati, demográfiai és társadalmi kihívások hatékonyabb kezelése érdekében, figyelembe véve ugyanakkor a város-vidék kapcsolatok előmozdításának szükségességét. Az e megközelítéseket tükröző intézkedéseket a nemzeti és regionális partnerségi tervek megfelelő fejezeteiben kell meghatározni.
- (10) Külön figyelmet kell fordítani a legkülső régiókra, nevezetesen az EUMSZ 349. cikke szerinti intézkedések elfogadásával, intézkedésekről gondoskodva a legkülső régiók számára a célból, hogy ellensúlyozzák az EUMSZ 349. cikkében említett, egy vagy több állandó hátráltató tényező – nevezetesen a távoli fekvés, a szigetjelleg, a kis méret, a kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyok és a néhány terméktől való gazdasági függés – eredményeként e régiókban felmerülő többletköltségeket, amely tényezők állandósága és együttes hatása súlyosan hátráltatja fejlődésüket. A belső piac integritásának védelme érdekében, valamint az ERFA és a Kohéziós Alap által társfinanszírozott összes művelethez hasonlóan a legkülső régiókban a működési és beruházási támogatás finanszírozásához nyújtott ERFA-támogatásnak eleget kell tennie az EUMSZ 107. és 108. cikkében foglalt, állami támogatásra vonatkozó szabályoknak.
- (11) Az Unió területe különböző szinteken történő harmonikus fejlődésének támogatása érdekében az ERFA-nak az Interreg keretében támogatnia kell a határon átnyúló együttműködést, a transznacionális együttműködést, az interregionális együttműködést és a legkülső régiók együttműködését.
- (12) Az Interreg-et a nemzeti és regionális partnerségi terveken kívül, Interreg-terv formájában kell végrehajtani annak érdekében, hogy az meghatározza az együttműködési célkitűzés sajátos összefüggéseit és a több országra kiterjedő projektek szükséges végrehajtási módozatait, beleértve a négy ág sajátosságait is.
- (13) Az Interreg keretében az ERFA valamennyi egyedi célkitűzés megvalósításához hozzájárulhat. Emellett további egyedi célkitűzések megvalósításához is hozzá kell járulnia „az együttműködés jobb irányítása”, a „biztonságosabb és veszélytelenebb Európa” és az „Oroszországgal, Belarusszal és Ukrajnával határos régiók rezilienciájának növelése” témakörével kapcsolatos konkrét kérdések kezelése érdekében. Annak érdekében, hogy az ERFA támogatást biztosíthasson az Interreg keretében mind az infrastruktúra-beruházásokhoz, mind a kapcsolódó beruházási, képzési és integrációs tevékenységekhez, rendelkezni kell arról, hogy az ERFA támogatást nyújthat az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló

rendelet] [3. cikke (1) bekezdésének c) pontjában (a társadalmi kohézióval kapcsolatos egyedi célkitűzések)] meghatározott egyedi célkitűzések alá tartozó tevékenységekhez is.

- (14) A Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az Interreg-fejezetek listáinak, valamint az egyes Interreg-fejezetekhez nyújtott uniós támogatásból származó globális összegek jegyzékének elfogadásához és módosításához. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni. Bár az említett jogi aktusok általános jellegűek, csupán a rendelkezések technikai jellegű végrehajtására vonatkoznak, ezért indokolt a tanácsadó bizottsági eljárás alkalmazása. Az Interreg-terv vonatkozó fejezetének jóváhagyásáról szóló határozatnak az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ 110. cikkének (1) bekezdése értelmében vett finanszírozási határozatnak kell minősülnie.
- (15) Emellett a tagállamoknak fejezeteket kell készíteniük a támogatás végrehajtásához szükséges alapvető programozási elemek meghatározása céljából. Ezeket a fejezeteket a Bizottságnak rendszeres időközönként jóvá kell hagynia.
- (16) Az ERFA-ból és az Unió külső finanszírozási eszközeiből származó támogatások lehető leghatékonyabb felhasználása érdekében mechanizmust kell kialakítani az ilyen támogatások olyan esetekben való visszafizettetésére vonatkozóan, amikor a külső együttműködési programokat nem lehet elfogadni vagy félbe kell szakítani, többek között olyan harmadik országok esetében, amelyek egyetlen uniós pénzügyi eszközből sem kapnak támogatást. Az említett mechanizmusnak a programok optimális működésének biztosítását és az említett eszközök közötti lehető legnagyobb fokú koordináció megteremtését kell céloznia.
- (17) Az együttműködési intézkedések ösztönzése és fellendítése érdekében valamennyi egyedi célkitűzés keretében továbbra is lehetővé kell tenni az adott tagállamon belüli partnerek közötti vagy a különböző tagállamok közötti, a nyújtott támogatással kapcsolatos együttműködési tevékenységeket. Az ilyen megerősített együttműködés kiegészíti az Interreg keretében folytatott együttműködést, és az Unió bármely régiójából magában foglalhat partnereket, de kiterjedhet a határon átnyúló régiókra és olyan régiókra is, amelyek mindegyike makroregionális vagy tengermedence-stratégia vagy a kettő kombinációjának hatálya alá tartozik.
- (18) Az Ír-sziget egyedi és sajátos körülményeinek összefüggésében és az Észak-Írország és Írország közötti, a nagypénteki megállapodás égisze alatt megvalósuló együttműködés támogatása érdekében egy új „PEACE PLUS” elnevezésű, határon átnyúló fejezetnek tovább kell vinnie az Írország és Észak-Írország határ menti megyéi között végrehajtott korábbi programokat, építve azok tapasztalataira. Figyelembe véve e program gyakorlati fontosságát, gondoskodni kell arról, hogy a békére és a megbékélésre irányuló intézkedések támogatása során az ERFA hozzájáruljon az érintett régiók társadalmi, gazdasági és regionális stabilitásához is, különösen a közösségek közötti kohézió előmozdítására irányuló intézkedéseken keresztül. Jellemzőire tekintettel a programot integrált módon kell kezelni, úgy, hogy az

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (átdolgozás) (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

Egyesült Királyság hozzájárulását külső címzett bevételként kell integrálni a programba.

- (19) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a gazdasági, a társadalmi és a területi kohézió az Unióban fennálló regionális egyenlőtlenségek kiigazításával történő megerősítését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, hanem az a különböző régiók fejlettségi szintjei közötti eltérések és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának mértéke, valamint a tagállamok és a régiók korlátozott pénzügyi forrásai miatt az Unió szintjén jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl a cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet egyedi feltételeket állapít meg az uniós támogatásnak az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 2. cikkében és különösen annak a) és e) pontjában meghatározott általános célkitűzésekkel összhangban történő végrehajtására vonatkozóan.

Megállapítja továbbá az európai területi együttműködés (a továbbiakban: Interreg) előmozdításához nyújtott uniós támogatás végrehajtásához szükséges rendelkezéseket a tagállamok és régiók közötti, Unión belüli, valamint a tagállamok, régiók és harmadik országok, partnerországok, egyéb területek vagy tengerentúli országok és területek, illetve regionális integrációs és együttműködési szervezetek közötti együttműködés előmozdítása céljából.

Az uniós támogatást a Nemzeti és Regionális Partnerségi Alap keretében kell nyújtani, az Alapra irányadó és az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] meghatározott szabályokkal összhangban.

2. cikk

Az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás

Az ERFA és a Kohéziós Alap az EUMSZ 176. és 177. cikkében meghatározott alkalmazási körüknek megfelelően támogatják az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] meghatározott egyedi célkitűzéseket, amelyek hozzájárulnak az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott általános célkitűzés megvalósításához.

3. cikk

Fogalommeghatározások

- (1) „európai területi együttműködés (Interreg)”: a tagállamok és régiók közötti, Unión belüli, valamint a tagállamok, régiók és nem tagállamok vagy regionális integrációs és együttműködési szervezetek közötti együttműködés, amelyet a Nemzeti és Regionális Partnerségi Alap és adott esetben a Globális Európa Eszköz finanszíroz;

- (2) „nem tagállam”: harmadik országok vagy partnerországok területei, valamint a tagállamok tengerentúli országai és területei.

E fejezet alkalmazásában, amennyiben az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 69. cikkének [A tagállamok felelősségi körei], 70. cikkének [Az éves megbízhatósági dokumentumok benyújtása], 74. cikkének [Adatgyűjtés és nyilvántartás] és 77. cikkének [A kifizetési kérelmek benyújtása és értékelése] rendelkezései „tagállamra” utalnak, ezt a fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az „az irányító hatóságnak otthont adó tagállamot” jelenti.

4. cikk

Hátrányos helyzetű térségek támogatása

- (1) Az EUMSZ 174. cikkével összhangban a tagállamok különös figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetű régiók és területek, különösen a vidéki térségek, az ipari átalakulás által érintett térségek, a súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiók, például a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók, valamint az igazságos átmenet kihívásai által érintett területek és az Oroszországgal, Belarusszal és Ukrajnával határos régiók kihívásainak kezelésére. A tagállamok és a régiók az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 72–74. cikkével [integrált helyi és városfejlesztés] összhangban adott esetben integrált megközelítést határoznak meg a nemzeti és regionális partnerségi terveikben az e bekezdésben említett régiók és területek demográfiai kihívásainak vagy egyedi szükségleteinek kezelésére. Ez az integrált megközelítés magában foglalhatja az e célt szolgáló külön finanszírozásra vonatkozó kötelezettségvállalást, és belefoglalható a nemzeti regionális és partnerségi terv külön fejezeteibe.

5. cikk

Fenntartható városfejlesztés

Területfejlesztésük részeként a tagállamok támogatják azokat az integrált városfejlesztést célzó stratégiákat, amelyek a fenntartható fejlődésre összpontosítanak, és kezelik a környezeti, energetikai és éghajlati kihívásokat, különös tekintettel a tiszta, klímabarát és reziliens gazdaságra történő, 2050-ig megvalósítandó méltányos átállásra, külön figyelmet fordítva a lakhatásra, a szegénységre, a kulturális örökségre, valamint a digitális technológiákban rejlő lehetőségek innovációs és energiahatékonysági célokból történő kiaknázására, a funkcionális városi területek fejlesztésének támogatására, valamint a város és a vidék közötti kapcsolatok támogatására.

6. cikk

Legkülső régiók

A nemzeti és regionális partnerségi terveikben intézkedéseket kell meghatározni a gazdasági, társadalmi és területi fejlesztésük strukturális támogatásának és – többek között – az e régiókban közszolgáltatási kötelezettség és szerződések keretében nyújtott szolgáltatások működési költségeinek vagy az azokért járó kompenzáció fedezésére, ellensúlyozva ezáltal a legkülső régiókban az EUMSZ 349. cikkének első bekezdésében felsorolt egy vagy több állandó, a fejlődésüket hátráltató tényező következtében felmerülő többletköltségeket.

II. FEJEZET

Interreg-terv

7. cikk

Hatály

- (1) Az Interreg a következő együttműködési ágak támogatására összpontosít:
- a) szomszédos régiók együttműködése az egymással szomszédos szárazföldi és tengeri határ menti régiók közötti integrált és harmonikus regionális fejlesztés elősegítésére (a továbbiakban: határon átnyúló együttműködés);
 - b) nagyobb transznacionális területeken vagy tengeri medencék körül megvalósuló együttműködés, tagállamok és nem tagállamok nemzeti, regionális és helyi partnereinek bevonásával a magasabb fokú területi integráció elérése érdekében (a továbbiakban: transznacionális együttműködés);
 - c) a kohéziós politika hatékonyságának megerősítését szolgáló együttműködés a tapasztalatcsere, az innovatív megközelítések és a kapacitásépítés előmozdítása révén (a továbbiakban: interregionális együttműködés);
 - d) együttműködés a legkülső régiók között és a velük szomszédos nem tagállamokkal vagy regionális integrációs és együttműködési szervezetekkel a regionális integrációjuk és harmonikus fejlődésük szomszédságukon belüli megkönnyítése érdekében (a továbbiakban: a legkülső régiók együttműködése).

Amennyiben ez a rendelet nem állapít meg egyedi követelményeket, a két vagy több olyan európai partner közötti együttműködést, amelyek egyike sem tagállam vagy tagállami régió, az XX [Globális Európa] rendeletben meghatározott külön szabályokkal összhangban kell folytatni.

- (2) Az Interreg-terv határokon átnyúló együttműködést, transznacionális együttműködést és interregionális együttműködést támogató fejezeteit megosztott irányítással kell végrehajtani. A Globális Európa Eszközből származó, a legkülső régiók együttműködését támogató fejezetekben szereplő hozzájárulások végrehajthatók megosztott vagy közvetett irányítással. Az (1) bekezdésben említett, a Nemzeti és Regionális Partnerségi Alap által társfinanszírozott együttműködési programok hozzájárulásokban részesülhetnek az XX rendelet [Globális Európa Eszköz] 3. cikke (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontjában említett pillérekből.
- (3) Az Interreg-tervre az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] meghatározott szabályok alkalmazandók, kivéve, ha e rendelet konkrétabb szabályokat határoz meg az Interreg-terv végrehajtására vonatkozóan.
- (4) Az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 3. cikkének a) és c) pontjában meghatározott egyedi célkitűzéseken túlmenően az Interreg támogatja „az együttműködés jobb irányítása”, a „biztonságosabb és veszélytelenebb Európa” és az „Oroszországgal, Belarusszal és Ukrajnával határos régiók rezilienciájának növelése” célkitűzéseket.
- (5) A PEACE PLUS határokon átnyúló program esetében, amennyiben az a békét és a megbékélést támogatja, az ERFA az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 2. cikkének a) pontjában foglalt általános célkitűzés alá

tartozó egyedi célkitűzésként hozzájárul az érintett régiók társadalmi, gazdasági és regionális stabilitásának előmozdításához is, különösen a közösségek közötti kohéziót előmozdító intézkedések révén.

- (6) Az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] XX. cikke [Kölcsöntámogatás], XX. cikke [Kölcsönmegállapodás, valamint hitelnyújtási és hitelfelvételi műveletek] és XX. cikke [Félidős felülvizsgálat], valamint 14. cikkének (2) bekezdése [25 %-os rugalmassági összeg] nem alkalmazandó az Interreg-tervre.

8. cikk

Az Interreg-terv fejezeteire vonatkozó követelmények

- (1) Az Interreg-tervnek Interregterv-fejezeteket kell tartalmaznia. Minden fejezet egy adott földrajzi területen folytatott együttműködésnek felel meg.
- (2) A leendő irányító hatóságnak otthont adó tagállam legkésőbb hat hónappal e rendelet hatálybalépését követően valamennyi részt vevő tagállam és nem tagállam nevében Interregterv-fejezetet nyújt be a Bizottsághoz.
- (3) Az Interreg-terv minden egyes fejezetében meg kell határozni az alábbi elemeket, az e rendelet mellékletében meghatározott sablonnak megfelelően. Az Interregterv-fejezet:
- a) feltünteti az Interreg együttműködés érintett ágát és a földrajzi lefedettséget;
 - b) ismerteti az Interregterv-fejezet beavatkozási stratégiáját, amely az érintett terület területi szükségleteinek és hiányosságainak egyértelmű elemzésén alapul, azonosítja az együttműködési intézkedéseket, beleértve a területi vagy helyi fejlesztésre irányuló intézkedéseket, és kifejti, hogy ezek az intézkedések várhatóan miként járulnak hozzá az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 2. és 3. cikkében [szakpolitikai célkitűzések] meghatározott célkitűzések és az e rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében említett Interreg-specifikus célkitűzések megvalósításához, valamint a klímasemlegességre való átálláshoz;
 - c) tartalmazza az intézkedések listáját és leírását, beleértve az egyes intézkedések által elsődlegesen elérni kívánt általános és egyedi célkitűzéseket, valamint a megcélzott mérföldkövek és célértékek listáját, feltüntetve azok programozási időszak alatti indikatív befejezési időpontját. A célértékekhez javasolt mutatóknak – a kellően indokolt eseteket kivéve – az XX rendelet [teljesítménymérési rendelet] I. mellékletében felsorolt kimeneti mutatókon kell alapulniuk;
 - d) meghatározza az intézkedések becsült összköltségét, adott esetben a meglévő vagy tervezett uniós finanszírozásra vonatkozó információkkal együtt, megfelelő indokolással, valamint annak magyarázatával alátámasztva, hogy az miként felel meg a költséghatékonyság, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, és hogyan arányos a várható gazdasági és társadalmi hatással;
 - e) egyértelmű szabályokat állapít meg az Interregterv-fejezetnek az egyes tagállamok – többek között a felelős hatóságok és a létrehozott monitoringbizottságok – általi hatékony nyomon követésére és végrehajtására vonatkozóan, amelyek tükrözik a partnerség elvén alapuló szilárd, többszintű

irányítási rendszer létrehozásának célkitűzését, valamint a tájékoztatás, a kommunikáció és a láthatóság tervezett megközelítését az xx rendeletben [teljesítménymérési rendelet] megállapított szabályokkal összhangban;

- f) előmozdítja a partnerséget és a tudáscserét annak meghatározásával, hogy mely érdekelt felekkel konzultáltak, hogyan választották ki őket, hogyan biztosították reprezentativitásukat, és hogyan jelennek meg észrevételeik az Interregterv-fejezetben a partnerségre vonatkozó magatartási kódexnek megfelelően, valamint azáltal, hogy belefoglalják az Interregterv-fejezet előkészítése céljából folytatott konzultációs folyamat összefoglalóját;
- g) meghatározza a felelősségvállalásoknak a részt vevő tagállamok és adott esetben nem tagállamok közötti megosztását arra az esetre, ha az irányító hatóság vagy a Bizottság pénzügyi korrekciókat szab ki a Nemzeti és Regionális Partnerségi Alapra irányadó és az (EU) [...] rendeletben [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] meghatározott szabályokkal összhangban;
- h) kifejti az uniós források szabályszerű, eredményes és hatékony felhasználását biztosító intézkedéseket és rendszereket, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak és az Unió pénzügyi érdekei védelmének megfelelően.

9. cikk

Az Interreg-terv jóváhagyása és módosítása

- (1) A Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében [bizottsági eljárás] említett eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a következőket:
 - a) az Interregterv-fejezetek listája, a fejezetek által lefedett vonatkozó területek kijelölése, valamint az Alapból és adott esetben a Globális Európa Eszközből származó indikatív allokáció;
 - b) adott esetben az Interreg konkrét végrehajtási módozataira vonatkozó részletes szabályok a következőket megközelítés biztosítása érdekében.

Az első albekezdés a) pontjában említett elemeket az egyes tagállamok által az Interreg-terv szerinti allokációból való részesedésük tervezett elosztásáról szolgáltatott információk alapján kell megállapítani az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] I. mellékletében [Az egyes tagállamok számára az Alap keretében nyújtott pénzügyi hozzájárulás kiszámításának módszertana] meghatározott módszertan szerint.

Az első [a]bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus képezi az Interreg-terv általános részét.

- (2) A Bizottság a benyújtástól számított négy hónapon belül értékeli az irányító hatóságnak otthont adó tagállam által benyújtott Interregterv-fejezeteket vagy módosított Interregterv-fejezeteket. Az értékelés során a Bizottság ellenőrzi, hogy az Interregterv-fejezet megfelel-e az 5. cikkben foglalt valamennyi követelménynek, és az e rendelet mellékletében [Sablon az Interreg-fejezethez] meghatározott sablont követi-e. A Bizottság észrevételeket tehet és kiegészítő információkat kérhet. A jóváhagyás határidejét fel kell függeszteni az azt követő naptól kezdődően, hogy a Bizottság elküldi a tagállamnak az észrevételeit vagy a módosított dokumentumokra irányuló kérését, mindaddig, amíg a tagállam nem válaszol a Bizottságnak.

- (3) Amennyiben az irányító hatóságnak otthont adó tagállam által benyújtott Interregterv-fejezetek vagy módosított Interregterv-fejezetek teljesítik a 8. cikkben foglalt valamennyi követelményt, és követik az e rendelet mellékletében meghatározott sablont, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján jóváhagyja az Interreg-terv említett fejezeteit [vagy az Interreg-terv módosított fejezeteit].
- (4) Az Interregterv-fejezetek (3) bekezdés szerinti jóváhagyását követően a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján háromhavonta jóváhagyhatja az Interreg-terv ezt követően benyújtott fejezeteit, amennyiben azok teljesítik a 8. cikkben [Az Interreg-terv fejezeteire vonatkozó követelmények] említett valamennyi követelményt, és követik az e rendelet mellékletében [Sablon az Interreg-fejezethez] meghatározott sablont. Más esetekben a Bizottság az irányító hatóságnak otthont adó tagállam kérésére hathavonta jóváhagyhatja az Interreg-terv-fejezetek módosításait.
- (5) A (3) és (4) bekezdésben előírt végrehajtási jogi aktusok az Interreg-terv egyes fejezetei tekintetében meghatározzák a következőket:
- a) az Interreg-fejezet becsült összköltsége, amelyet a Bizottság az irányító hatóságnak otthont adó tagállam javaslata alapján állapít meg;
 - b) az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] alapján nyújtott pénzügyi hozzájárulás összege és adott esetben a Globális Európa Eszközből származó pénzügyi hozzájárulás összege, valamint a nemzeti társfinanszírozástól eltérő nemzeti hozzájárulás összege;
 - c) az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 14. cikkében [kötelezettségvállalás] említett évenkénti teljes uniós hozzájárulás összege;
 - d) a kifizetendő előfinanszírozás összege, valamint az, hogy az előfinanszírozást teljes egészében a fejezet jóváhagyásának évében vagy részletekben kell-e kifizetni az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban.
- (6) Az Interreg-terv vonatkozó fejezetének jóváhagyásáról szóló határozat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkének (1) bekezdése értelmében vett finanszírozási határozatnak minősül, az irányító hatóságnak otthont adó tagállamnak arról küldött értesítés pedig jogi kötelezettségvállalást képez.
- (7) Az Interregterv-fejezetben előirányzott uniós pénzügyi hozzájárulás, nem tagállamok által nyújtott nemzeti hozzájárulás és nemzeti társfinanszírozás teljes összege nem haladhatja meg a fejezet becsült összköltségét.

10. cikk

Az Interregterv-fejezetért felelős hatóságok és a monitoringbizottság feladatai

- (1) Az Interregterv-fejezetben részt vevő tagállamok és adott esetben nem tagállamok egyetlen irányító hatóságot és egyetlen ellenőrző hatóságot jelölnek ki, amelyek ugyanabban a tagállamban találhatók. Az Interreg-terv tekintetében nem jelölhető meg az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 49. cikkében említett koordináló hatóság.
- (2) Az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 50. cikkén túlmenően az Interregterv-fejezet minden egyes irányító hatósága felelős a fejezet irányításáért a célkitűzések megvalósítása érdekében, és felel a következőkért:

- a) az Interregterv-fejezetre vonatkozó kifizetési kérelmek elkészítése és benyújtása a Bizottsághoz, összhangban az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 63. cikkével [kifizetések];
 - b) a folyó és a következő naptári évre vonatkozóan február 15-ig és július 31-ig benyújtandó kifizetési kérelmek összegére vonatkozó előrejelzések benyújtása az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] X. mellékletében [kifizetési előrejelzések] található sablonnak megfelelően;
 - c) az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] XX. cikke (1) bekezdésének a) pontjában [éves megbízhatósági dokumentumok] említett vezetői nyilatkozat aláírása és benyújtása az említett rendelet XII. mellékletében meghatározott sablonnak megfelelően;
 - d) az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 70. cikkében [éves megbízhatósági dokumentumok] említett éves megbízhatósági dokumentumok részeként kért valamennyi dokumentum koordinálása és a Bizottság részére történő benyújtása.
- (3) Az Interregterv-fejezetben részt vevő tagállam és adott esetben nem tagállam dönthet úgy, hogy az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] XX. cikkében [az irányító hatóság feladatai] említett irányítási ellenőrzéseket az egyes tagállamok területén az ilyen ellenőrzésért felelős szervezet vagy személy azonosításával kell elvégezni. A Bizottság a 9. cikk (1) bekezdésében [az Interregterv jóváhagyása és módosítása] előírt végrehajtási jogi aktusban további követelményeket állapíthat meg, amelyeket az ilyen szervezeteknek vagy személyeknek teljesíteniük kell.
 - (4) Az irányító hatóságot a közös titkárság segíti, amelynek személyzete az Interregterv-fejezetben részt vevő államokat képviseli. A közös titkárságnak segítenie kell az irányító hatóságot és a monitoringbizottságot feladataik ellátásában. A közös titkárságnak emellett tájékoztatást kell nyújtania a lehetséges kedvezményezetteknek az Interreg programok keretében igénybe vehető finanszírozási lehetőségekről, és segítséget kell nyújtania a kedvezményezettek és a partnerek számára a műveletek végrehajtásához.
 - (5) Az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 52. cikkében [az ellenőrző hatóság feladatai] megállapított szabályokon túlmenően az Interregterv-fejezetek alkalmazásában, amennyiben az ellenőrző hatóság nem rendelkezik felhatalmazással arra, hogy feladatait az együttműködési program által lefedett teljes területen elvégezze, munkáját az Interreg programban részt vevő egyes tagállamok és adott esetben nem tagállamok egy-egy képviselőjéből álló ellenőri csoport segíti. Minden tagállam és adott esetben nem tagállam felelős a területén végzett ellenőrzésekért.
 - (6) Az Interreg-terv minden fejezetéhez monitoringbizottságot kell létrehozni. A monitoringbizottság felel az Interreg műveletek kiválasztásáért, összhangban az Interregterv-fejezet stratégiájával és célkitűzéseivel. A Bizottság a 9. cikk (1) bekezdésében [az Interreg-terv jóváhagyása és módosítása] előírt végrehajtási jogi aktusban további követelményeket állapíthat meg, amelyeket a monitoringbizottságnak teljesítenie kell.

11. cikk

A nem tagállamokra vonatkozó rendelkezések

- (1) Az (EU) [...] rendeletből [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] az Interreg-terv azon fejezeteihez nyújtott hozzájárulást, amelyeket – többek között a legkülső régiók esetében – a Globális Európa Eszközből is támogatni kell, a Bizottság és az érintett tagállamok határozzák meg. Az egyes tagállamok tekintetében meghatározott hozzájárulást a későbbiekben nem lehet átcsoportosítani az érintett tagállamok között. A Globális Európa Eszközből az Interreg-terv fejezeteihez nyújtott hozzájárulásoknak figyelembe kell venniük a tagállamok és a Globális Európa Eszköz kedvezményezettjeinek részvételét. Az (EU) [...] rendelet [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] alapján azzal a feltétellel nyújtható támogatás a külső határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó fejezetekhez, hogy a Globális Európa Eszköz arányos összegeket biztosít.
- (2) Az Interreg-terv valamely fejezetének megosztott irányítás keretében, nem tagállamban történő végrehajtása tekintetében az Uniót képviselő Bizottság és a nemzeti jogi keretnek megfelelően képviselt minden egyes részt vevő nem tagállam között finanszírozási megállapodást kell kötni. Ezt a finanszírozási megállapodást az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban az uniós költségvetés végrehajtására szolgáló eszköznek kell tekinteni.

A vonatkozó Interregterv-fejezet irányító hatóságának otthont adó tagállam – a nemzeti jogi keretével összhangban képviseltetve – szintén részes fele lehet a finanszírozási megállapodásnak.

Amennyiben egy nem tagállamnak az uniós támogatás társfinanszírozásán kívül más pénzügyi hozzájárulást (a továbbiakban: nemzeti hozzájárulás) kell folyósítania az irányító hatóságnak az Interregterv-fejezet támogatására, a nemzeti hozzájárulásra vonatkozó szabályokat a finanszírozási megállapodásban kell meghatározni.

A finanszírozási megállapodást az azon évet követő év december 31-ig kell megkötöni, amikor az első költségvetési kötelezettségvállalásra sor került, és azon a napon tekintendő megkötöttnek, amikor azt az utolsó fél is aláírta. Amennyiben az Interreg-terv valamely fejezete egynél több harmadik országot érint, legalább egy finanszírozási megállapodást az első mondatban meghatározott aláírási időpont előtt meg kell kötni.

- (3) Amennyiben egy művelet végrehajtásához szolgáltatásnyújtásra, árubeszerzésre vagy építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződés szükséges olyan kedvezményezett részéről, amely egy nem tagállamban található hatóság, a kedvezményezett a következők valamelyikét alkalmazhatja:
 - a) az érintett nem tagállam nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései, feltéve, hogy a finanszírozási megállapodás ezt lehetővé teszi, és hogy a szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatnak vagy adott esetben a legalacsonyabb árat kínáló ajánlatnak ítélik oda, elkerülve ugyanakkor az összeférhetetlenséget;
 - b) az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 181. és 182. cikkében előírt közbeszerzési eljárások.

12. cikk
Források visszafizetése és megszüntetés

- (1) Ha [2029-re vagy] 2030-ra nem nyújtják be a Bizottságnak az Interregterv-fejezetet az érintett év március 31-ig, a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet alapján az Interreg-terv adott fejezetéhez nyújtott éves hozzájárulást át kell csoportosítani egy másik olyan Interregterv-fejezethez, amelyben az érintett tagállam részt vesz.
- (2) Amennyiben 2031. március 31-ig még vannak olyan Interregterv-fejezetek, amelyeket nem nyújtottak be a Bizottsághoz, a 2034-ig hátralevő évekre vonatkozóan a nemzeti és regionális partnerség ezen Interregterv-fejezetekhez nyújtott azon hozzájárulását, amelyet nem csoportosítottak át egy másik Interregterv-fejezethez, az Interreg-terv azon fejezetéhez kell hozzárendelni, amelyben az érintett tagállam részt vesz.
- (3) Az Interreg-tervnek a Bizottság által már jóváhagyott fejezeteit meg kell szüntetni, vagy azok allokációját az alkalmazandó szabályokkal és eljárásokkal összhangban csökkenteni kell, különösen ha:
 - i. a külső határokon átnyúló Interregterv-fejezet hatálya alá tartozó partnerországok egyike sem írta alá a vonatkozó finanszírozási megállapodást az Interreg-terv [XX]. cikkével összhangban meghatározott határidőig; vagy
 - ii. az Interregterv-fejezet a részt vevő országok kapcsolataiban fennálló problémák miatt nem hajtható végre tervszerűen.

Az első albekezdésben említett esetekben az (1) bekezdésben említett, a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet alapján nyújtott hozzájárulás még le nem kötött éves részleteinek vagy az ugyanazon költségvetési évben lekötött, majd teljes egészében vagy részben felszabadított éves részleteinek megfelelő azon összeget, amelyet nem csoportosítottak át másik Interregterv-fejezet céljára, egy másik olyan Interregterv-fejezethez kell hozzárendelni, amelyben az érintett tagállam részt vesz.

- (4) A [külső alapokból] származó, e cikk alapján csökkentett hozzájárulást a [Globális Európaról szóló] rendelettel összhangban kell felhasználni.

13. cikk
PEACE PLUS

- (1) A PEACE PLUS fejezet az Írország és Észak-Írország határ menti megyéi közötti együttműködésre terjed ki, amelyet mind Írországban, mind az Egyesült Királyságban megosztott irányítással kell végrehajtani.
- (2) A különleges uniós programok irányításáért felelős szervet, amennyiben irányító hatóságként határozták meg, úgy kell tekinteni, mint amely valamely tagállamban található.
- (3) Az Egyesült Királyság által a PEACE PLUS fejezetben való részvétel céljából az uniós tevékenységekhez nyújtott pénzügyi hozzájárulás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett külső címzett bevétel formájában az [1. fejezet, [...] „Interreg-terv” alprogram] költségvetési előirányzatainak részét képezi.

- (4) Amennyiben a PEACE PLUS fejezet a békét és a megbékélést támogatja, hozzá kell járulnia az érintett régiók társadalmi, gazdasági és regionális stabilitásának előmozdításához is, különösen a közösségek közötti kohézió előmozdítására irányuló intézkedéseken keresztül.
- (5) Amennyiben a PEACE PLUS fejezet a békét és a megbékélést támogatja, a támogatott műveletekben lehetnek egyetlen részt vevő országból származó partnerek.

III. FEJEZET

Záró rendelkezések

14. cikk

A bizottsági eljárás

A Bizottságot [a nemzeti és regionális partnerségről szóló rendelet] 88. cikkével összhangban létrehozott bizottság segíti.

15. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról szóló (EU) [...] rendelet alkalmazásának kezdőnapjától kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI ÉS DIGITÁLIS KIMUTATÁS

[...]